

СТАНОВИЩЕ

от

Доц. Божидар Красимир Христов, дм.
Медицински Университет - Пловдив

Относно дисертационен труд на д-р Александър Валериев Йорданов на тема **”Рискови фактори и клинично проследяване при пациенти с кървене от горен гастроинтестинален тракт”** за присъждане на образователната и научна степен **”Доктор”** по научна специалност **”Гастроентерология”**

В качеството си на рецензент, определен със заповед № Р-109-189/19.05.2026г. на Ректора на МУ-Варна и базирайки се на Закона за развитието на академичния състав, както и Правилника за прилагането му на МУ-Варна споделям следното становище:

Обект на дисертационния труд на д-р Александър Валериев Йорданов е важен и актуален за медицинската наука и за гастроентерологията проблем, свързан с кървенето от горния гастроинтестинален тракт – едно от най-честите и потенциално животозастрашаващи спешни състояния в клиничната практика. Независимо от значителния напредък в диагностичните и терапевтичните възможности през последните десетилетия, кървенето от горен ГИТ продължава да бъде свързано със значителна заболеваемост, смъртност и високи разходи за здравната система. Разнообразието от етиологични фактори, клинични прояви и рискове от рецидив налага прецизна оценка на пациентите още при постъпването им и внимателното им проследяване в хода на лечението. Особено значение придобива идентифицирането на рисковите фактори, които определят тежестта на кървенето, необходимостта от спешни интервенции, риска от повторно сангвиниране и крайната прогноза. В тази връзка разработването и валидирането на клинични, лабораторни и ендоскопски показатели за стратификация на риска са сред актуалните направления в съвременната гастроентерология.

Дисертационният труд е представен в 230 страници, разпределени както следва: Съдържание : 2 стр., ; Използвани съкращения – 2 стр., ; Въведение - 1 стр., Литературен обзор - 47 стр., Цел и задачи - 2 стр., Материал и методи - 7 стр., Резултати и обсъждания - 148 стр., Заключение – 1 стр., Заключение , изводи и приноси - 3 стр., Библиография - 16 стр., Публикации и участия в научни форуми , свързани с темата на дисертационен труд : 1 стр.

Пропорцията между отделните раздели е спазена.

Литературният обзор е актуален и последователно структуриран, като първоначално е представен проблемът с остро кървене от горния гастроинтестинален тракт като едно от най-честите спешни състояния в гастроентерологията, свързано със значителна заболеваемост и смъртност. Последователно са разгледани основните форми на кървене от горен гастроинтестинален тракт, като специално внимание е отделено на неварикозното кървене. Представени са съвременни данни за неговата епидемиология, рисковите фактори, включително ролята на медикаментите с повишен хеморагичен риск и придружаващите заболявания, както и основните етиологични и патогенетични механизми. Подробно е анализиран диагностично-терапевтичният алгоритъм при неварикозно кървене, с акцент върху значението на ранната ендоскопия и възможностите на съвременната ендоскопска хемостаза.

В следващата част са разгледани особеностите на варикозното кървене от горен гастроинтестинален тракт. Представени са патофизиологичните механизми на порталната хипертония и развитието на варици на хранопровода и стомаха. Анализирани са критериите за идентифициране на високорискови варици, съвременните подходи за скрининг и първична профилактика, както и препоръчаните алгоритми за поведение при остро варикозно кървене съобразно актуалните международни препоръки.

Специално място в обзора е отделено на рисковите фактори, определящи тежестта на кървенето, вероятността за рецидив и неблагоприятния изход. Разгледани са клиничните, лабораторните и ендоскопските показатели с прогностично значение, както и най-широко използваните скорови системи за оценка на риска и клиничното проследяване на пациентите, включително Glasgow-Blatchford Score, Rockall Score, AIMS65 и ABC Score. Подчертана е ролята на ранната стратификация на риска за оптимизиране на лечебното поведение и подобряване на прогнозата.

Прави впечатление факта, че такава сложна материя е поднесена по разбираем начин, което показва, че автора владее материята в дълбочина.

Целта и поставените седем задачи са добре формулирани.

Изследваният контингент включва 209 пациента /138 мъже и 71 жени/, изследвани за периода 02.2021г. - 03.2024г. в УМБАЛ "Света Марина" гр.Варна. От тях 41 са пациенти с чернодробна цироза, 27 за приемали НСПВС, 10 Глюкокортикостероиди, 54 антиагреганти, 72

антикоагуланти и 3 SSRI. В проучването са анализирани и немедикаментозните рискови фактори – употреба на алкохол при 79 пациента, тютюнопушене при 84 и употреба на наркотични вещества при 6 пациента. Подробно са представени клиничните, биохимичните и използваните инструментални методики. Приложени са съвременни методи за статистическа обработка на материала.

Изведените обобщени девет извода са конкретни, коректни, в логично следствие от получените резултати и напълно ги отразяват.

Приносителите са десет, с особено значение е факта, че за първи път в българска клинична кохорта е оценена диференцираната прогностична стойност на различните скорови системи по отношение на основни клинични крайни точки: вътреболнична смъртност, рецидив на кървенето, необходимост от интервенцията.

Реалните публикации във връзка с дисертационния труд са 7, две в реферирано чуждестранно списание и 5 участия в научни форуми.

В библиографията са цитирани 266 източника - от тях 4 са на кирилица и 264 на латиница. Над 2/3 от тях са от последните 10 години, като около 25% са от последните пет години. Всички цитирани автори имат непосредствено отношение към проучвания проблем и са цитирани там където трябва, съобразно целта и задачите на дисертацията.

В заключение, въз основа на гореизложеното, считам, че дисертационният труд на д-р Александър Валериев Йорданов на тема "Рискови фактори и клинично проследяване при пациенти с кървене от горен гастроинтестинален тракт" отговаря напълно на изискванията за присъждане на образователната и научна степен "Доктор".

23.06.2016г.

Член
/Доп

Заличено на основание чл. 5,
§1, б. „В“ от Регламент (ЕС)
2016/679